

PROPOSTA PEDAGÒGICA. EDUCACIÓ PRIMÀRIA. CONEIXEMENT DEL MEDI.

Cicle: 3r		Nivell: 5é i 6é		Curs acadèmic: 24-25	
Àrea					
Elements curriculars de nivell		Competència específica núm. (1) 1. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.		Connexions amb les competències clau * ☐ CCL ☒ CP ☐ CMCT ☒ CD ☒ CPSAA ☐ CC ☒ CE ☐ CCEC	
		Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (1) 1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills. 1.2. Comunicar-se utilitzant plataformes i aplicacions en línia, principalment el correu electrònic, fòrums i xats, aplicant les normes de la netiqueta. 1.3. Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seua elaboració. 1.4. Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals. 1.5. Identificar conductes segures i poc segures en l'ús de la tecnologia, relacionades amb les identitats falses i la protecció antivirus.			
		Competència específica núm. (2) 2. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional. (CCL, CP, CMCT, C,D CPSAA, CE)			
		Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (2) 2.1. Plantejar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim i identificar possibles fonts susceptibles de proporcionar informació segura, fiable i útil per a abordar-los. 2.2. Proposar diferents solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim utilitzant tècniques de Pensament de disseny i pensament computacional. 2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.			

	2.4. Avaluar, de forma guiada, el procés seguit en les diferents fases del disseny i desenvolupament d'un projecte senzill i identificar possibilitats de millora. 2.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.
	Competència específica núm. (3) 3. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació. (CCL, CP, CMCT, CD CPSAA, CE)
	Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (3) 3.1 Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles. 3.2 Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim. 3.3 Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts. 3.4 Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la Informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal. 3.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix amb els seus objectius
	Competència específica núm. (4) 4. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional. (CCL, CP, CMCT, CD CPSAA, CE)
	Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (4) 4.1 Identificar els principals òrgans del cos humà i les seues funcions, relacionant-les amb hàbits de vida saludables. 4.2 Adoptar i promoure estils de vida saludable que contribuïsquen a la millora del benestar físic, mental i emocional tant individual com col·lectiu. 4.3 Reconèixer i respectar les emocions i sentiments propis i aliens i manejar-los de manera que contribuïsquen al benestar propi i col·lectiu. 4.4 Descriure, explicar i acceptar els canvis que es produeixen en el propi cos en aquest període vital i adoptar hàbits de cura i respecte cap a si mateix i els altres relacionats amb aqueixos canvis. 4.5 Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals com una riquesa, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.

Competència específica núm. (5)

5. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals. **(CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC, CE, CCEC)**

Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (5)

- 5.1 Analitzar i explicar les relacions que es produeixen en un ecosistema o un paisatge significatiu per a l'alumnat tenint en compte els factors naturals i socials.
5.2 Analitzar críticament l'impacte que suposa l'acció humana en el medi tant a nivell local com global.
5.3 Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació raonades, viables i sostenibles orientades a la conservació i cura del medi ambient i el paisatge.
5.4 Analitzar els canvis que es produeixen en el paisatge i en un ecosistema a conseqüència del pas del temps, de l'acció dels factors naturals i de l'acció humana que actuen sobre ell.
5.5 Identificar i justificar les accions pròpies realitzades habitualment en l'entorn pròxim en benefici del consum responsable de béns i serveis.

Competència específica núm. (6)

6. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació. **(CCL, CP, CD, CPSAA, CC, CCEC)**

Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (6)

- 6.1. Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada, lustre, segle i mil·lenni, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat.
6.2. Situar espacial i temporalment els fets socials i persones rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya mostrant la seua interrelació i incorporant la perspectiva de gènere.
6.3. Situar i ordenar cronològicament els canvis de major rellevància en la humanitat, des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
6.4. Descriure l'evolució d'algunes formes de vida representatives des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
6.5. Identificar i analitzar relacions de causalitat, simultaneïtat i successió entre elements destacats del medi social i cultural des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.

Competència específica núm. (7)

7. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions. **(CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC, CE, CCEC)**

Criteris d'avaluació vinculats a la competència específica núm. (7)

- 7.1. Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea, i reconèixer la seua funció i responsabilitat en el benestar de les persones i en la millora de la convivència social.
- 7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del municipi, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea.
- 7.3. Distingir les funcions de l'administració del municipi i de la Comunitat Valenciana, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania, la participació ciutadana i el desenvolupament dels principis del funcionament democràtic.

Competència específica núm. (8)

8. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció. **(CCL, CP, CD, CPSAA, CC, CE, CCEC)**

- 8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.
- 8.2. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

Sabers bàsics

Bloc 1: CULTURA CIENTÍFICA.

1.1 Iniciació a l'activitat científica. CE1, CE 2, CE 3, CE 5

G1. Fases del raonament científic i de l'experimentació

Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.

Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el medi pròxim.

Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instruments i dispositius adequats.

Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit.

Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts.

Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit.

G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere

Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere

1.2 La vida en el nostre planeta. CE 3, CE 4, CE 5, CE 8

G1. Éssers vius

La cèl·lula

La cadena alimentària

G2. Paisatges i ecosistemes

Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.

Els ecosistemes.

Factors biòtics i abiòtics.

Equilibri i conservació.

El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge.

Desenvolupament sostenible.

La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.

L'extinció d'algunes espècies, valoració, causes i conseqüències.

G3. Desenvolupament sostenible

Corresponsabilitat en la protecció mediambiental

Equilibri entre el desenvolupament social i econòmic i la defensa del medi ambient.

Drets, deures i responsabilitats de l'alumnat com a consumidor conscienciat ecològicament.

La publicitat i l'etiquetatge dels productes que consumeix l'alumnat

G4. El cos humà

L'organització del cos humà. Sistemes, aparells i funcions.

Equilibri i relació entre totes elles.

Relació amb l'entorn i amb els altres.

Hàbits per a la salut física, alimentació i nutrició, descans i activitat física com a elements per a la cura i el respecte per u mateix i per l'entorn.

Sostenibilitat.

L'aparell reproductor i la sexualitat responsable.

G5. Educació emocional

Establiment d'hàbits per a desenvolupar una salut emocional i mental equilibrades que fomenten l'autoestima i l'autoconcepte, l'empatia i el respecte pels altres.

Acceptació dels canvis físics i emocionals derivats de l'inici de l'adolescència i la pubertat que condicionen unes relacions socials i afectives sanes.

Coneixement i acceptació d'u mateix i dels altres.

1.3 Matèries, força i energia. CE 2, CE 3, CE 5

G1. Matèria

La matèria i les seues propietats.

Massa, volum i densitat.

G2. Forces i energia

Les forces i el moviment.

Els efectes que produeixen les forces, deformacions i moviment.

La velocitat i la gravetat.

L'energia. Formes i propietats.

La transformació de l'energia.

Fonts d'energia renovables i no renovables, sostenibilitat.

G3. Màquines i instruments

El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.
Ús d'instruments de mesura i de càlcul.
Màquines i estructures. Elements que les componen.
Valoració dels avanços científics i tecnològics i la seua relació amb la societat actual.

BLOC 2: TECNOLOGIA I DIGITALITZACIÓ.

2.1 Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge CE1

G2 Comunicació en la xarxa

Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic.

Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones en xarxa: el xat i el fòrum.

Ús de xarxes socials per a la comunicació i construcció de la ciutadania digital.

La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.

Netiqueta digital, regles bàsiques de cortesia i respecte en les xarxes socials i estratègies per a resoldre problemes en la comunicació digital a través de xats i fòrums: respecte a la temàtica, ús moderat de les icones, respecte cap a altres opinions, construcció de coneixement en xarxa (ciberètica).

G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques
Cercadors.

Emmagatzematge de dades (imatges, documents, xifres...)

Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)

Presentació de la informació: presentacions i vídeos.

Estratègies bàsiques de mecanografia.

Entorn personal d'aprenentatge.

Problemes tècnics senzills en les aplicacions i dispositius TIC de manera guiada.

G4. Salut i seguretat

Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a previndre addiccions.

Sensibilització cap al ciberassetjament.

Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: ciberassetjament, empremta digital, propietat intel·lectual, protecció de la informació personal en xarxes socials.

Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing.

Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: "amics" d'internet, correus electrònics amb enllaços o descarregables dubtosos.

G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació

Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

Estratègies de recollida, emmagatzematge i representació de dades que faciliten la comprensió i l'anàlisi. Citat.

2.2. Projectes de disseny i pensament computacional. CE2

G1. Projectes de disseny

Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret.

Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes.

Expressió de diferents solucions o respostes.

Selecció de l'aspecte a desenvolupar.

Comprovació, disseny, prototipat i/o prova.

Avaluació

Presentació i comunicació.

G2. Pensament computacional

Abstracció

Pensament algorítmic

Descomposició en parts més senzilles

Identificació de patrons

Pensament lògic utilitzant variables que contenen dos valors (vertader/fals, sí/no)

G3. Tecnologia

Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.

Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc.

Operadors mecànics i màquines simples (sensors, motors...).

Recursos digitals: realitat virtual, realitat augmentada, simuladors, impressores 3D...

Circuits elèctrics bàsics: elements, efectes, ús quotidià.

G4. Iniciació a la programació

Programació per blocs amb elements manipulatiu no tecnològics (activitats desendollades).

Programació per blocs a través de robots programables senzills.

Programació per blocs en entorns digitals.

G5. Treball Cooperatiu

Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.

Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives

Estratègies en situacions d'incertesa: adaptació i canvi d'estratègia, valoració de l'error com a oportunitat d'aprenentatge

BLOC 3: SOCIETATS I TERRITORIS.

3.1. Reptes del món actual. Transversal a totes les CE.

G1. Pensament crític

Estratègies per a l'emissió d'opinions i judicis de valor a partir de diferents tipus de fonts.

Adquisició d'habilitats per a l'expressió de conclusions a través de textos expositius i elements gràfics.

Ús de fonts diverses (primàries i secundàries) com a textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics, documents audiovisuals, procedents dels mitjans de comunicació i altres fonts.

G2. Drets i llibertats

Noció de diversitat cultural.

Noció de drets i llibertats.

Noció d'obligacions.

3.2. Societats en el temps. CE6, CE8.

G1. El pas del temps

Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).

G2. Educació patrimonial

Tipologia, paper social i cultural del patrimoni.

Elements patrimonials aplicant nocions temporals bàsiques.

Emissió de judicis de valor sobre l'origen del patrimoni i la seua relació amb els esdeveniments històrics.

G3. Societats i diversitat cultural

La societat de l'antic règim i revolució liberal, així com els canvis socials i econòmics produïts a Espanya.

Aproximació a la història recent (Guerra Civil, dictadura i transició) i a la memòria democràtica.

Societats i cultures de l'Època Medieval i Moderna

G4. Interpretació històrica

Noció de canvi, continuïtat, simultaneïtat i durada i evidència.

Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit.

La Constitució Espanyola.

Identificació de l'organització social d'Espanya.

Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència.

Normes de circulació i mobilitat sostenible.

G2. Estructura política

Institucions de govern municipals, autonòmiques i estatals.

Aproximació a la Unió Europea: organització territorial, institucions, competències i responsabilitats.

Reconeixement de l'organització política i territorial d'Espanya.

La monarquia parlamentària.

Diferenciació de formes de govern: règims democràtics i autoritaris

G3. Població

Moviments migratoris a la Comunitat Valenciana, Espanya i Europa

Identificació de les característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats.

Reconeixement i respecte per la diversitat cultural i lingüística d'Espanya.

3.4. Consciència ecosocial. CE5.

G1. Representació

Representació cartogràfica.

G2. El clima

Factors climàtics: distribució dels climes.

El canvi climàtic: accions d'afrontament.

G3. Responsabilitat ecosocial

La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic.

El Sistema Solar.

L'Univers

Identificació dels estats de l'aigua.

L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació.

Elements bàsics del relleu.

Elements del relleu a nivell local i nacional.

Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn.

Turisme sostenible.

Elements del relleu a nivell europeu.

Reconeixement dels paisatges agropecuaris i turístics.

Xarxes de transport i comunicacions.

Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat és contínua, global i formativa, i tindrà en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per avaluar el procés, i no només el resultat, s'utilitzaran les següents eines: l'observació de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge, actituds i interès, l'avaluació dels productes finals, la resolució de problemes de situacions quotidianes, graelles de registre, rúbriques d'avaluació i autoavaluació i proves orals i escrites.

Models d'informes d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cadascun dels cursos del cicle

Els informes d'avaluació per a les famílies no contindran notes numèriques fins l'avaluació final. Hi ha una valoració d'acord amb les rúbriques del nivell adquirit:

EXPERT/AVANÇAT/APRENT/NOVELL

Estos informes estan relacionats amb el desenvolupament de les competències específiques de cada àrea i no es queden únicament als continguts treballats.

S'incorpora l'autoavaluació de l'alumnat

Cada trimestre, es publicarà un informe qualitatiu que podrà consultar-se, com sempre, des de Web família 2.0 i que inclourà informació relativa als següents apartats: Resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge; aspectes personals i evolutius; progressos, esforços, dificultats superades i talents; mesures i suports d'atenció educativa; aspectes que cal continuar treballant.

L'objectiu principal de l'avaluació de l'alumnat és la millora del seu aprenentatge i regular els processos per garantir l'èxit del nostre alumnat. El model d'avaluació s'ha elaborat per cicles i s'ha aprovat a la COCOPE i al claustre.

Criteris de qualificació quantitativa

- Produccions 60%
- Llibreta 10%
- Responsabilitat i actitud cap a l'aprenentatge 20%
- Autoavaluació 10%

Atenció a la diversitat

Es treballa a partir del DUA (Disseny Universal per a l'Aprenentatge) per tal de garantir la presència, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat. En aquest sentit s'apliquen mesures de resposta de nivell II, III i IV segons la situació.

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

* Competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'educació bàsica:

- CCL: Competència en comunicació lingüística.
- CP: Competència plurilingüe.
- CMCT: Competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia.
- CD: Competència digital.
- CPSAA: Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- CC: Competència ciutadana.
- CE: Competència emprenedora.
- CCEC: Competència en consciència i expressió culturals.